

HÖGSKOLAN
I BORÅS

Verksamhetsstöd/Utbildningsstöd

Hanna Kantola, Forskarutbildningssamordnare

YTTRANDE

2018-06-25

Dnr: 265-18

UKÄ reg.nr. 111-331-17

Universitetskanslerämbetet

Högskolan i Borås remissvar avseende rapporten ”Kvalitetssäkring av forskning” (2018:2)

Högskolan i Borås överlämnar härmed sitt remissvar avseende UKÄ:s rapport *Kvalitetssäkring av forskning. Rapportering av ett regeringsuppdrag (2018:2 R)*. Remissvaret inleds med en sammanfattning. Därefter ges mer detaljerade kommentarer till förslaget.

Sammanfattning

Högskolan i Borås ställer sig överlag positiv till det förslag som Universitetskanslerämbetet (UKÄ) arbetat fram som en arbetsmodell för kvalitetssäkring av forskning. På några punkter så önskar dock högskolan framföra vissa synpunkter. Framförallt anser högskolan det av oerhörd vikt att det är lärosätena själva som ska få arbeta fram ett ramverk för kvalitetssäkring av forskning om ett sådant ska utarbetas. Högskolan stödjer inte heller förslaget om de sanktioner som förespråkas vid negativt utfall i kvalitetsgranskningen.

Synpunkter på förslaget

Inledningsvis önskar Högskolan i Borås poängtera att ett kvalitetssystem för forskning ska främja och skapa förutsättningar för att kunna utöva god forskning av kvalitet. Systemet ska inte i första hand utvärdera forskningens innehåll, då detta lämnas bäst åt andra existerande, kvalitetsgranskande instanser inom ramen för forskningsarbetet, exempelvis peer review-granskningar, granskning i samband med ansökningar om forskningsmedel etc.

Högskolan håller med om den bedömning som UKÄ gör avseende att samma bedömningsområden som används för att granska högre utbildning kan användas för att granska forskning. Men

högskolan önskar poängtera att det är oerhört viktigt att bedömningsgrunderna inom dessa områden forumleras i dialog med lärosätena för att på bästa sätt passa den forskningsverksamhet som bedrivs. Detta är speciellt viktigt ur aspekten att lärosätenas olikheter och profileringar behöver tas i beaktande.

Högskolan i Borås anser även att förslaget om att två separata system, ett för utbildning och ett för forskning, ska vara tillåtet och betraktas positivt. Även om det finns starka synergier och kopplingar mellan utbildning och forskning kan de behöva behandlas separat inom ramen för det kvalitetssäkrande arbetet vid lärosätena.

Att granskningarna av forskningens respektive utbildningens kvalitetssäkring enligt förslag bör ske vid samma tillfälle är högskolan helt enig med UKÄ om. Detta bör vara mer resurseffektivt samt främja identifiering och åtgärder för förbättringsområden eller brister, innan ny granskningsomgång. Här borde en pilotomgång vara av vikt för att förfina processen och för att få ett så långsiktigt, hållbart kvalitetssäkrande system på plats som möjligt.

Vidare framgår från rapporten att ett liknande ramverk (motsvarande ESG) bör utarbetas för kvalitetssäkring av forskning i en svensk kontext. UKÄ bedömer att ansvaret att ta fram ett gemensamt ramverk bör vila på lärosätena. Även här önskar Högskolan i Borås trycka på vikten av att det är lärosätena själva som får stå för framtagandet. Lämplig instans att ta fram ett gemensamt förslag är SUHF:s förbundssamling. Den idéskiss som Åsa Kettis presenterade vid UKÄ:s möte den 13 maj anser högskolan utgöra ett bra initialt försök till detta men att det inom ramen av några av dessa punkter behöver göras förtydligande och/eller tillägg. Framförallt önskar högskolan betona vikten av att samverkansperspektivet och nyttiggörandet av forskningen tas med i bedömningen av forskningens kvalitetssäkring. Även öppen vetenskap är en fråga som bör fångas upp inom ramen för systemet.

Vad gäller förslaget om att inkludera kvantitativa underlag/indikatorer i bedömningen så önskar högskolan markera att det är viktigt att UKÄ i så fall tydliggör vad syftet med inkluderade, kvantitativa data är. Detta med anledning av att det är för lätt att man istället för att granska att lärosätena har ett kvalitetssäkrande system på plats som ger förutsättningar att bedriva god forskning, istället använder statistik för att värdera forskningens kvalitet. Vad gäller kvantitativa underlag/indikatorer ska granskningen enbart handla om lärosätets analys av och förhållningssätt till kvantitativa uppgifter.

Bedömargruppen vid granskning av forskningens kvalitetssäkring bör bestå av personer med en grundläggande insikt i hur det svenska systemet fungerar samt med förmåga att förstå

myndighetsspråket svenska. Om internationella bedömare ska inkluderas i bedömargruppen, vilket framgår från förslaget, bör dessa hämtas främst från de nordiska länderna. Personer med erfarenheter av ledningsuppdrag och hur man fördelar medel bör ingå i gruppen. Avseende frågan om bedömargruppen kan vara densamma som för granskningen av kvalitetssäkring av utbildning ställer sig Högskolan i Borås tveksam till om hela gruppens sammansättning kan vara densamma. Grupperna behöver dock inte vara helt olika. En länk mellan grupperna bör definitivt finnas. Exempelvis skulle handläggare från UKÄ kunna vara samma för de båda utvärderingarna.

Slutligen framgår det från förslaget att ett negativt utfall i kvalitetsgranskningen bör åtföljas av någon form av sanktion. Här föreslås att UKÄ då kommer att genomföra ett ökat antal forskarutbildningsutvärderingar som konsekvens av ett bristfälligt kvalitetssäkringsarbete för forskning.

Högskolan i Borås anser inte att detta varken är en lämplig eller önskvärd sanktion av främst två anledningar:

- Kvalitetsbrister i det av lärosätet fastställda kvalitetssystemet för forskning betyder inte att dess forskarutbildning uppvisar brister. Forskarutbildningen utvärderas separat under komponenten utbildningsutvärderingar och lärosätet kan i denna utvärdering få rättigheterna indragna om denna granskning inte faller väl ut. Det blir därför besynnerligt om forskarutbildningen kan bestraffas dubbelt pga. resultatet i en annan typ av utvärderingskomponent.
- Alla lärosäten bedriver inte forskarutbildning och sanktionerna skulle för dessa lärosäten vara verkningslösa.

Avslutningsvis önskar Högskolan i Borås understryka att man välkomnar fortsatta dialoger mellan UKÄ och lärosätena om hur det kvalitetssäkrande arbetet avseende forskning bäst ska bedrivas.

Björn Brorström
Rektor

Hanna Kantola
Forskarutbildningssamordnare